

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 „ 05 „

Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 8 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 frt — kr.

Videkre postán szállítva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 „ 50 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, november 27.

A bécsi botrányok következménye

Szegény embernek még a szerencse is baj, mert nem tudja, hogy mit csináljon vele, hozzá szokott a mindennapi bajhoz és el sem tudja hinni, hogy meg lehet élni baj nélkül is.

Ilyen formán van most Magyarország is. Ugy megszoktuk már a közös teher viselés és közösügyes állapotok bajait, hogy szinte kelletlenül fog bele a kormány azon módok statuálásába, melyek által a magunk ügyét önállóan magunk vezessük a deliriumba esett szomszédság nélkül. Mert most már erre is komolyan kell gondolni, a körülmények kényszerítenek rá.

Ki hitte volna, csak néhány héttel ezelőtt is, hogy a magyar állam külön válásáról komolyan, mint elkerülhetlen dologról lehet írni. Most lehet. Nem politikai szívósságunk, vagy kormányunk ügyessége, vagy vakmerő államcsíny változtatott a helyzeten, hanem az osztrák parlamentarizmus bukása, mely a kiegyezés alapját képezte.

Távirati tudósításunk jelzi a legutóbbi nap száználmasan komikus és undorítóan brutális lefolyását és azt a rideg tényt, hogy a ház üléseit meghatározatlan időre felfüggesztették.

Ez az osztrák parlament csődjét jelenti. Hiszen régóta beteg volt az a szervezett. Próbálgatták gyógyítani mindenféle keserű orvossággal, még viviszekcióval is, de nem használt. Alkotmány ellenesen megváltoztatták a házszabályokat s mikor ez új szabályok szerint jár el az elnök, kitűnik, hogy az orvosság rosszabb volt a betegségnél. A képviselők megkezdték a parlament lejárást, s most a rendőrség egyszerűen komikussá tette az egész parlamentárizmust. A képviselők valószínűleg megvernék gyermekeiket otthon, ha olyan neveltlenségeket követnének el, mint amilyeneket ők helyeseknek tartottak az ország házában s a rendőrség bizonyára csak részeg emberekkel tett úgy, mint nemzete képviselőivel, kiket lábuknál fogva huztak ki a teremből és dagadt arczczal dobtak ki az utcára.

Ily viszonyok után lehet-e remélni, hogy alkotmányosan tárgyalni fog valaha ez az önmaga és a rendőrség által meggyalázott parlament? Erdemes-e bizni nekünk e parlament higgadságában, mely legnagyobb elkeseredésében is tegnap észrevett egy felhangzó magyar szót és rögtön általános szidásban emlékezett meg hazánkról.

Pedig nekünk e parlamenttel kellett volna kiegyezést kötnünk, evvel a parlamenttel, mely most nem létezik s nem is ohajtandó, hogy így létezzék.

Igy lett az utopiából valóság — csodás valóság, hogy az osztrákok eszközölték ki a magyar állam külön állását.

Az ülés lefolyásának hü képét adjuk alább, mely mindennél ékebben zengi, hogy a magyar kormánynak gondoskodni kell sürgősen az önálló magyar állam szükséges különleges törvényeiről.

Bécs a forradalom előtt.

Az osztrák parlamentben tegnap ismélődtek hatványozott alakban azok a hallatlan botrányok, a melyek egy idő óta szomorú nevezetességüvé tették Ausztria törvényhozási termét.

A dulakodás, püfölés, pofozás rendőri assistencia mellett annyira fajult, hogy az ülést be kellett zárni.

A nép eddig még csendesen viselkedett, a vízenyős német vér nagyon nehezen jön pezsgésbe. Eddig még inkább a csendes szemlélődésre szorítkozott s csupán a diákság próbált némi szerény tüntetést. Tegnap azonban már a közönség is mozdult s részt vett a diákok tüntetésében. Kezd forrni a németek vére.

Ez a kis kezdett megijesztette a hatóságot s rémlátomásaiban már ott képzelet a paloták között a bécsi nép forradalmát.

Meg is tették az intézkedéseket, hogy komolyabb mozgalmak esetén azonnal lefűleljék a forrongó spitzbügereket. Eddig csak egy diákot fűlelt le a rendőrség, de ennek aztán a klinikán kell beföldözni a fűlét.

Valószínűleg a parlamenten kívül nem

A „TISZÁNTÚL” TARCZAJA.

PRIGL OLGA KÖNYVE.

Apró novellák. — Gyoma, 1897.

Szemnek tetsző, tartalmas és kedves kis kötet. Igénytelen maga is, mint a címe, s kedves, mint minden harmonikus apróság.

Bájosnál bájosabb dolgok vannak benne. Számszerint 21.

Rövid, futólagosan odavetett skizzek; egy-egy akkord és parányi mese.

Körülbelül ennyiben összegezhetem minden egyes darab anyagát.

De a skizz eleven képet örökít meg; az akkord szívünkig rezeg s a mese megkapó, mert eleven, fordulatos és őszinte.

Az ezerszínű hangulat ily sokfélesége csakis a női szívben lehet otthon; ily finoman csak leány festhet; ily üdén csak az ifjú korban tudunk csevegni.

Messze száll a lélek, mikor így lát; nagy fogékonysága van annak a szívnek, a mely ily gyöngéden érez, s bizony nem a kezdet iskolájában járkal az, a ki ily egyszerűen tud írni.

Olvasom a kis könyvet, s örül a lelkem.

Nincs benne minden lépten nyomon gróf,

selyem pongyola, chaise-longue, idegesség, más és egyéb komédia, a mitől megcsömörlik a szívem-lelkem, — de ott találok az üde természetet, a csobogó patakot, bársonyos rétet, a kis falut, a tiszta, balsamos levegőt.

Látom őt magát, a mint körbe gyűjti a csiribiri apróságot, a kandi gyerek-sereget és mesél nekik. Mesél, mesél; édesen. Azok meg hallgatják, tágranyit szemekkel; — a pufók képi kotnyeles kis kompánia lélekzet fogytán lesi a mesét.

Bizony nekünk, nagy gyerekeknek is úgy mesél.

S oly szívesen hallgatom, a mint beszél. Az első, a beköszöntő A Klárinéni. Ezzel egy csapásra lekötí érdeklődésünket. Piezi, rövid, de briliáns dolog.

Nem nézem, nem keresem, hogy a témája új-e, régi-e. Mert a mitszerelemre ébredő bakfisról elmond, azt ő mondja el.

Aztán következik a többi.

Ezerféle kép váltakozik. Mindnek eleven a színe, különösen a falusi történeteknek.

Itt van otthon. A csendben, az egyszerűség között, a természet ölén.

Az Öreg kántor, a Krajczár története, a . . . de mit is számolom itt egyre?

Hiszen kerek kibékítő minden dolga. A hangulat-keltés mestere ő.

Nem a drámai hatást keresi; inkább melankólikus ilyenkor, — nem ráz meg, de megindít és megkap.

Mert ilyen a nyelve is.

Színes, gördülékeny, kedves . . .

Tisztán odajutottam hát, hogy csak dicserni tudom; s még azt hiszik majd rólam, hogy a »Tiszántúl« egyik legrokonszenvesebb és legszorgalmasabb tárczairóját akarom meghonoralni így nyilvánosan.

Pedig dehogy is.

Annyit tudok róla mindössze, hogy vagy 3 éve írja dolgait.

Hogy javarészt nekünk írja, azon bizony csak örülni tudunk,

Ugy tudom, hogy az aradi újságoknak is ír; ugy hallom, hogy óvónő Gyomán, s hogy édes anyjának fenntartója és gyámola — és hogy még fiatal.

De mindez nem az én dolgom.

Nem keresek én a könyv mögött senkit, mikor megtalálom a könyvben mindazt, a mit keresek.

Nem igen szoktam bókokat mondani, de örömmel üdvözlöm ennek a könyvnek a szerzőjét.

is lesz nagyobb baj s a botrányok netovábbját sikerül beszorítani a képviselőházba.

A tegnapi botrányokról a következő távirati tudósítást vettük saját levelezőnkől:

Tüntetések az utcán.

Már jóval az ülés megkezdése előtt a közönség óriási tömegben verődött össze a parlament épület előtt s a zajongó tömeg a körül levő utcákból mind nagyobb számmal tödült elő.

A rendőrség mindenfelé megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a legnagyobb eréllyel elejét vegye a tüntetéseknek. E részben sikerül is, azonban a diákokkal már sokkal nehezebben ment a dolog. A rendőri felszólításokra óriási füty, abczug kiáltásokkal feleltek.

Az utcai tüntetésekből kijutott bőven egyik-másik képviselőnek, akinek érkezését észrevették. *Dasinszky* szocialista képviselőt a munkások vállakra vették s egetverően Hoch-oztak.

A közönség között mikor egy-egy szlávot észrevettek, megrohanták s csak a rendőrség közbelépése mentette meg az ütlegetől. Verekedő csoportok képződtek, akik közül a rendőrség többeket elfogott.

Az utcai tüntetés az ülés alatt többször ismétlődött, különösen a parlamentben előfordult botrányokról elterjedt hírek keltettek újabb és újabb mozgalmat.

A botrány kezdete.

Mielőtt az ülést megkezdték volna, a képviselők egyrésze nyugodtan viselkedett, de többek rövid, heves összeszólalkozása már előre jelezte, hogy a botrányok ismétlődni fognak.

A hírlapírók élénken tárgyalták a helyzetet.

Ábrahámovitz elnököt már a terembe lépésekor szidalmakkal fogadták s ökölrel fenyegették, egyesek gyermek-trombitákkal emelték a zajt.

Éktelen láрма keletkezett, a képviselők

felugráltak helyeikről, az előbbi napok még ki nem zárt hősei átmásztak a padokon s az elnöki emelvényhez rohantak. Üvöltés, ordítás fülsiketítő lármába olvadtak össze. A zürzavar a telőpontra hágott. Az elnöki emelvényre sikerült néhány képviselőnek feljutni s **ütlegetek az elnököt. Az egyik képviselő a hárszabályokat Ábrahámovitz fejébe vágta.**

Ezalatt az előbbi napok botrányai miatt kizárt képviselők közül néhány erőszakkal beakart hatolni az ülés termébe, de a szolgák és rendőrök megakadályozták. Ebből természetesen összeütközések keletkeztek s az ütlegekből kijutott úgy a képviselőknek, mint a rendőröknek.

Midőn ennek neszét vették a bent levő képviselők, kitódultak s tevékeny részt vettek ők is a dulakodásban.

Wolf állótözetben.

A mi a többi kizárt képviselőnek nem sikerült, *Wolf* elérte fufanggal; az igaz, hogy alig jutott be a terembe, alapos elpáholás után kitérték a szűrét.

Wolfnak állótözetben, álszakállal sikerült bejutni az ülés terembe. Hívei óriási fülsiketítő »Hura!«-val fogadták s tödultak hozzá.

A rendőrség azonban nyomában volt, ennek dacára barátai körülfogták s ölelgetni kezdték. A rendőrség alig bírta eltávolítani őket, a mi csak úgy sikerült, hogy **némelyik egy ölnyre is elrepült s megfeküdt a semleges talajt.**

Wolf örülten hadonázott, **dulakodott a rendőrökkel** s midőn látta, hogy ki akarják vinni, **a földre vetette magát.** Iszonyu láрма között *Wolf* a földön hempereg s tajtékzó szájjal, értelmetlen szavakkal szitkozódik. A közéje tödult képviselők verik a rendőröket.

Néhány rendőr végre **megragadja *Wolf* karját és lábát, míg a többiek rugják, ütik, verik, egy rendőr letépi az állhajat fejéről s öklével kopogtatja a koponyáját.**

Pár percig tart ez az örületes állapot, s **végre *Wolf*ot félig a földön huzva, kihurcolják a tereméből.**

Mikor a rendőrök *Wolf*ot kiczipelték, az elnöki szobába vitték nagy erőlködéssel.

Utközben a csehek folytonosan szidalmazták:

— **Igy kell német gazember.**

Wolf, mialatt vitték kifele, az öklével ütötte a rendőröket.

Az elnöki szobában a miniszterek a felett tanácskoztak, hogy mit csináljanak *Wolffal*; — végre az igazságügyminiszter azt parancsolta a detektíveknek, hogy **az ő felelősségére tartóztassák le.**

A rendőrök erős fedezet alatt, zárt bérkocsiban a Landesgericht fogházba szállították.

Wolf a kocsiban az egész uton dulakodott, **a kocsi ablakát bezúzta.**

A botrányfészek bezárása.

Wolf kihurcolása után sem szünt meg a botrány az ülés termében. A képviselők hol egymást, hol a padokat verték.

A faloldali klubok vezérei *Baden*-hez mentek s kijelentették, hogy a helyzet tarthatatlan s felszólították, miszerint az ülést rekessze be.

Lueger kijelentette *Baden*nek, hogy **Bécs városáért semmi felelősséget nem vállal.**

Baden azt válaszolta *Lueger*nek, hogy **az uralkodó nincs Bécsben s ő egyebet nem tehet, mint berekeszti az ülést.**

Az elnök szintén belátta, hogy ilyen borzasztó állapotban az ülés nem folytathatják. Azt ekyszerűen bezárta s kijelentette, hogy **az üléseket keddig elhalasztóják.**

Király ő Felsége, ki csak holnap este akart Walseeből visszatérni, **már ma este jön. Azonnal kihallgatja *Baden*it.**

Politikai körökben a **Ház elnapolását és feloszlátását biztosra veszik. *Baden* lemondása alig maradhat el.**

Mert úgy gondolom, ezt szabad.

Mert hát én is azon a mesgyn baktatok a mit vonal alá szerkeszt a kiszerkesztő mindenség, általában és különösen.

Mendelényi Béla.

A Kelemen fiuk.*

Írta: Prigi Olga.

Egy utcában laktak, esakhogy az egyik feljebb, közel a piac-térhez, a másik az alsó soron, szembe a Bereczky szappanossal. Aztán Kelemen György előkelő tisztviselő a városnál, a bátyja Gáspár meg csak egy egyszerű kovácsmester, olyan érdeskező, kőszénfüstszagú kovácsmester, mint a többi.

Hanem azért Kelemen Gáspár még sem szégyellte egy cseppet sem azt a durva, dolgos kezét a nagyságos öcsétől s ha az utcán találkoztak, bizony megvárta, hogy az köszönjön neki előbb, idősebb lévén annál egy és fél esztendővel.

György finom ember, — nem a gögös parvenü, — barátságosan leereszkedik a bátyjához, nem restel a kedves rokonok után kerdőzködni, hanem azután siet...

Persze, a tanult emberek idegesek mind, a fejök nem hagyja őket nyugodni egy perczig se.

* Az izlésesen kiállított kötetből, mely Kneer Izidor gyomai ezéget dícséri, mutatványul közöljük tárcza rovatunkban a bájos kis novellát. A vászonkötésű könyv ára 1 ft. (A szerk.)

— Tiszteltetem a Leontin nagyságát, s a kis bétét! — kiáltja még utána Gáspár.

Leonti nagysága György felesége, a bété a kicsi leány, apró, helyes kis Józsa, csupa szalag, csupa csipke.

— De Kelemen György már nem hallotta amit a bátyja utána kiáltott. Nagyon sietett. Húsz harmincz lépésnyi távolságban, haladt előtte a képviselő barátja Latzkóy Béla, azt akarta beérni.

Jó fiu, meg aztán... egyszóval a legbizalmasabb pajtása, aki pedig nem áll beszédbe mindenkivel.

— Szervusz Béla!

— Á, szervusz!

— A feleségem éppen tegnap emlgetett..

— Elmaradtam a zsúrjáról. Képtelenség barátom. Tegnap épen hat helyre voltam hivatalos, Lichtéket s a kis Bergernét nem is számítvá.

— S aztán?

— Nem mentem el sehova, a Tigrisbe mulattunk.

— De most csak bejössz egy pohár konyakra?

— Áll...

Kart kartba öltve haladtak a György lakása felé.

— A nagyságos asszony ép ebben a perczben ment el hazulról, azt hiszem a déli korszóra, mondta a szobalány.

— Ejnye! no de hiszen nem tesz semmit.

S Kelemen György csak vitte tovább a képviselő barátját fölfelé a lépcsőn.

A gyerekaszobából kihallatszott a bété sikoltozása. Akaratos kis teremtes sirt torkaszakadtából.

György idegesen vonszolta be Latzkóy Bélát a szalonba, s zavartan nevetett.

Bántotta, hogy a felesége nincs otthon, meg aztán az a rivó portéka... Baja van, vagy mi?

— Egy pillanatra megengedsz, — a kis lányom — — lásd ilyen a feleséges ember! Mulasd magad egy perczre azonnal itt leszek.

— Kérlek alásan...

Latzkóy szórakozottan vett fel néhány fotográfiát az asztalról. Legfelül volt a Mátray Gidáé, a huszártiszt egyenruhájában, szögletében apró betűkkel: Nagyságos asszonyomnak örök tisztelete jeléül...

Szegény, jó bolond Gyuri! — mosolygott. Aztán felállt s fütyörészve nézet ki az ablakon.

A szobalány behozta a konyakot. György a gyerekaszobában még mindig a bétével vesződött. A dadája nem tudta megbékíteni, megpróbálta hát ő. Hagyta tépni a bajuszát, be-maszatolni a finom fehér ingelejét. Odaadta neki az aranyóráját is mindenestül, esakhogy a sirását ne hallja.

Szegény jó bolond Gyuri! S mire visszament a szalonba, — a felesége már ott mulatott Latzkóy Bélával. Nem volt a korszón. A Seemann boltja előtt találkozott a kis Berger-

A diákok és rendőrök harca.

Az ülés előtt a mig benne a képviselők ültették egymást és a rendőröket, az utcán a diákok ezrei rendeztek zajos tüntetést.

Lépten-nyomon összeütköznek a rendőrséggel, mely eleintén kerülte a csetepatét.

Erélyesebben akkor léptek fel, mikor már verekedéssé fajult a tüntetés s az ütlegekből a rendőröknek is kijutott.

A tüntetők tömege egyre nőtt s mindfelelmesebb alakot öltött az utca képe. Esernyőkkel, botokkal fenyegették a rendőröket.

Az egyik rendőrtiszt felszólítását gúnyos orditással fogadták s megrohanták a rendőröket, mire a lovasrendőrök fegyveresen védekeztek, majd támadólag léptek fel.

A nehéz rendőrkardok nyomán kibugyant a vér, a mitől a tüntetők egyrésze örült futásnak eredt, a diákok azonban nem akartak hátrálni.

Valóságos harc fejlődött ki. A rendőrök aprították a tüntetőket, a diákok közül három halálosan megsebesült, huszan kisebb sérüléseket szenvedtek. Egy diáknak a jobb fülét teljesen levágták.

A tüntetők közül százat letartóztattak.

Félelem a forradalomtól.

Az osztrák politikai körökben az aggodalom már tetőpontjára hágott, bizonytalanul tekintenek a jövőbe s nagyon félnek, hogy a forradalom kitör. Sokan ezt biztosra veszik, bár a nép hangulata ezen feltevést, legalább még ez idő szerint, nem igazolja.

Lueger polgármester jelentést akar tenni ő felségének, hogy semmiről nem áll jól s a legszigorubb intézkedések megtételét kívánja.

A tegnapi botrányról más tudósítók a következőket távirja:

Levágták a fülét.

Csikorgó hideg van. A parlament előtt 9 órakor néhány száz diák gyülekezett,

akik jegyér várakoztak. Mikor a kapukat megnyitották, be akartak tódulni az ajtókon, de visszaszorítják a szolgák.

— Fölösleges bemenniük, úgy is kiűritik a karzatot.

Egyszerre megjelenik a rendőrség, kik ellen a diákok háromszor rohamot intéznek. Ekkor elővágatott a lovasrendőrség, nekiugrat, vágja, tapossa az ordító, sikoltozó népet.

Egyetemi ifjak ekkor Wacht am Rheint énekelve a városháza elé vonulnak, hol egy rendőrt ledobnak a lováról.

Ezután az egyetemre vonulnak, folytonos pereatot kiáltozva.

Onnan később kijöttek, mire a lovas rendőrök rohamot intéztek ellenük.

Egy ifjunak a fülét levágták, számosat megsebesítettek.

A diákok visszafutottak az aulába, a rendőrök utánok, de a diákok székeket, asztalokat dobáltak rájuk.

Rendőr nélkül nem csinálnak botrányt.

A Reichsrat ma ismét óriási botrányok színhelye volt. A baloldaliak már korán gyülekeztek. 10 órakor egy szolga fölment az emelvényre, hogy becsengesse a képviselőket. Ezt azonban valósággal kiverik.

— Le onnan! Rendőrség még nincs itt, nem kezdhetjük.

Egyszerre irtózatossá válik a lármák, fütty, dobogás, trombitálás, padverés! Ábrahámovitz érkezett meg. Leirhatatlan gyalázó szavakat kiabálnak feléje.

— Le vele! Ki vele!

Lecher: Szentelen gazember! Takarodj le az emelvényről.

Ábrahámovitz szótalan bámul le. Az irtózatossá válik a lármák, fütty, dobogás, trombitálás, padverés! Ábrahámovitz érkezett meg. Leirhatatlan gyalázó szavakat kiabálnak feléje.

Az obstrukciósok nagy meglepetésekre, ma Luegerék is csatlakoztak, akik folyton azt kiáltják Halbaur, Badeni tanácsadó-osztálytanácsosára:

Zsidó gazember! Zsidók okai mindennek.

A tombolás folyton tart. Ábrahámovitz szótlanul áll.

— Gyilkos! Fattyu! Aljas gazember! Ezek hangzanak feléje és Badeni felé.

— Hol vannak a rendőrök? ordítják százan.

Ábrahámovitz most fölkel és lefelé indul. Ellenzékiek arcába vágják a házszabályokat. Ekkor visszamegy és kiáltja a rohamot. Jobboldal éljenzésével távozik, ezután egy lengyel meg is csókolja.

Egyszerre megjelenik Wolf. Hurrával fogadják. Beszélnek állszakált vett föl, úgy jött be.

De 11 órakor megjelenik a rendőrség. Wolf felé tartanak.

Wolf földre dobja magát, ellenzékiek körül veszik. Rendőrök széttaszítják őket. Wolfot ütik, verik, rugdallják, Wolf visszaüti, rug, harap, végre megragadják, kihurcolják.

Kinn így szól Wolf:

— Nehéz lesz 8 millió németet így kivinni Ausztriából. Mégis népszerű ember vagyok, mindennap vállukra emelnek a rendőrök.

Ekkor Kramarz a Házban megjelenik, elhalasztja az ülést bizonytalan időre.

Hir szerint Lueger a császárhoz megy, jelentést tesz, hogy nem áll jól Bécsben semmiért.

A letartóztatottak.

Bécs, nov. 27. (Saját tudósítónak táv.) A tegnapi utcai tüntetések alatt elfogott 51 személy közül 13-at csoportosulás és hatósági intézkedések megtámadása, egyet nyilvános erőszakosság miatt a büntető törvényszéknek adtak át. Kihágások miatt 10 személyt jelentettek fel az államügyészségnek. Öt embert hivatalos eljárás megakadályozása miatt a kerületi törvényszéknek adtak át. Tizenötöt rendőrileg büntettek meg. Hét letartóztatott ellen még nem fejezték be a vizsgálatot. Egyet szabadon bocsátottak.

nével, ott együtt nézték egy darabig a kirakatot. Remek dolgokat is szerzett be az a Seemann. Nem tudták megállani, hogy be ne menjenek. Bergernének aztán nagyon megtetszett egy kis briliáns gyűrű, együtt becsülték meg az árát. Nem is volt drága, — 200 forint! — s milyen pompásan illet a Bergerné kis újjára! Azt mondta, meglepi vele urát.

No s aztán ő se maradhatott hátrább, csak nem rosszabb asszony, — meg mikor az ő kis újjára még talán jobban illet az a furesa kis bolondság.

— Nincs igazam? — kacagott, s mutatta a fehér kezét.

Latzkóy avval válaszolt, hogy megcsókolta az asszony kis újját.

Kelemen György úgy tett, mintha nem vette volna észre. Hiszen nem is volt ez kaczérság a feleségétől, hanem csak sikk, s ezt aztán olyan gyerek-asszonynak aki még hozzá szép is s el van kaptva, — meg lehet bocsátani.

Kelemen György szerette a feleségét. Bohém, könnyűvérű asszonynak tartotta, de alapjában nemesnek, jónak, hűségesnek. Hogy sokszor bízott ötletei vannak, csak úgy szórja a pénzt haszontalanságra, adja a gavalért mindenütt, — ez is csak természetes. Vele született a nagyuri hajlam, a vért meg nem tagadhatja. S Kelemen Györgyné nem is tehet másképen. A kör, a társadalmi osztály a melyben forog, — okvetlen megkivánja. Aztán meg gazdag leány volt, jó parti. Az apja a menyegző nap-

jától máig még minden esztendőben hűségesen megküldte a hatszáz forintot. De csak olyan hirtelen elszáll az, mint a pitypang bolyha. Színház, estélyek, egy-két bál, — az a pénz a felesége toletjére is kevés. A magából sem győzi. A lakás, a sok eselőd, a megélhetés rengeteg rengeteg összeget emészt fel. Évről-évre szaporodik az adósága. A bátyja egyszerű kézműves létére már tőkepénzes ember. Persze attól a világ nem kíván csillogást, üres, talmi gazdagságot.

S eszébe jut mikor még egyformák voltak. Nem-e jobb volt akkor? Nem volt egy nagy-ravágyó gondolatja, még egyszer csak azt nem mondta neki valaki, hogy kár érte, hogy jó esze van a tanulásra, s aztán meg a keze nagyon úri az alantas munkához. Bár hagyták volna ott!

Kelemen György nem volt megelégedve a mostani sorsával. A felesége is egyre széleslőbb. Legutóbb megint az a gondolatja támadt, hogy a telet Riverián tölti. A kis Bergerné egész nyáron odavolt valamelyik észak-németi fürdőben, — ő csak azért is télen fog elmenni. Igen. Az ura úgyis tudja milyen ideges, irtózik már a zajos mulatságoktól. Pedig neki, ha idehaza marad, okvetlen részt kell vennie valamennyiben. Ki fogja meríteni az örökös izgalom, s mily óriási költségek! — Az estélyeket sorba mind viszonzozni kell. Így nem lesz itthon, s az enyhe, balzsamos levegő egészségét is visszaadja.

A békét nem viszi magával, ne marad-

jon az ura egyedül, meg aztán árthatna neki a hosszú út. Különben is nagyon jó kezekben van, ha a Zsuzsi dada gondolzza. A papája meg majd minden nap írni fog róla, mennyit nőtt, mennyit szépült. Ugy-e?

Leontin hizelegre húzta végig a bársonyos kezét a férje arcán.

Az olyan furesán borzongott össze. A szívet facsarta valami.

— Édes Leontin — mondta aztán szeliden — maga sokat képzelődik. Ráfogja magára, hogy ideges, hogy beteg, s olyan szép viruló a színe, — bárki megirigyelhetné. Azt hiszem, hogy az az örökös estély, bál már magának is terhére van, s csak ép a világ kedvéért teszi. Elvégre mi közünk nekünk ahhoz? Az én világom egyedül maga, meg az a kicsi lélek. Törődöm is azon túl valamivel.

— Eh, szentimentális hangulatba akar ringatni. Mondhatom ez a világgal való nemtörődés igen szép messziről, — de ezt mi már társadalmi állásunknál fogva sem tehetjük meg. Mit mondanának a barátaink? — Csak gondoljon utána egy kicsit. Nekem áldozat maguktól távol lenni, s ha ismét csak az anyagi az ostoba pénzkérdésforog koczán — az apám...

Kelemen György tudta mi következik.

— Bocsánat édes Leontin — mondta gúnyosan. Viszontlátásra!

Lement az utcára s megtörölte verejtékes homlokát. Végig ment a ház sorok mellett s csak azon vette magát észre, hogy ott van a bátyja műhelye előtt. Versenyt dolgozott az

Véres tüntetés Grácban.

Grác, nov. 27. (Saját tudósítónk távirata.)
Tegnap este tüntetést rendeztek a diákok a kikhez a munkások is csatlakoztak. A tüntetők éneklés és kiáltás közben a várhoz akartak vonulni. Tervüket azonban nem hajthatták végre mert az utcákat idejekorán elzárta a rendőrség és a katonaság. A rendőrség szétesztatta a tüntetőket és több letartóztatást eszközölt. Kisebb újabb munkáscsapatok jöttek a melyek zavargást idéztek elő. A konzervatív és keresztény szocialista lapok szerkesztőseinek ablakait beverték. Mivel a rendőrség nem volt elegendő, még 2 és fél század gyalogság és két huszárcsapat vonult ki, a melyek **sorfüzet adtak, többeket agyonlőttek**, a rendőrséggel együtt szétesztatták a tüntetőket. Tizenegy órakor a nyugalom ismét helyre állt. Huszonkét diákot és munkást tartóztattak le. Eddig csak egy munkást sebesítettek meg könnyebben. A rendőrség mit sem tud az itteni lapok azon híreről, hogy egy munkás rálőtt 9 tisztre.

A jövő évi hadgyakorlatok.

A jövő — 1898-ik — évi fegyvergyakorlatra a szokásos 35 napra 140600 tartalékost illetve póttartalékost hívnak. A nagy gyakorlat 13 napig tart majd, melyben 4 menetelő gyakorlat-nap lesz.

A behívandó legénység fegyvernem szerinti oszlik meg: 68400 gyalogos, 8400 lovas, 9400 táborig — és 5600 vartüzér, 5700 útszáz, 2300 vasuti-ntász, 6000 szekeres, ezenkívül 2650 egészségügyi katona, akik csak 2 menetben vesznek részt a 13 napig tartó nagy gyakorlaton kívül.

Az ideai nagy gyakorlatokhoz képest a behívandók száma 7070 gyalogossal nagyobb lesz.

A tartalékos tisztek oly számmal lesznek behíva, mint az idén voltak, — még pedig 28 napig tartó fegyvergyakorlatra.

Főügyészség Nagyváradon.

— A nagyvárad kir. Tábla kibővítése. —

A nagy licitáció után el voltunk telve örömmel, hogy megkaptuk a királyi Ítéltő-táblát.

Azóta kissé kiábrándultunk, mert még

most is a legényekkel. Az ingujja föl volt gyűrve, erős keze alatt ropogott a pöröly-vas.

— Isten hozott öcsém — mondta, de nem tette le a szerszámát. No mi hír? Rég voltál nálunk!

Kelemen György ránézett Gáspárra.

— Valami baja van bátyám? — Olyan kurtán beszél az emberhez!

— Nincs nekem semmi, mondta, ledobva szerszám-vasát — gyűrünk beljebb.

— Mihály; fordult vissza a fiához — te is csak akkor hagyod abba a munkát, mikor a többi.

— Hát hogyan, Mihály nem tanul már, vagy csak csupa passzióból dolgozik?

— Hagyd el nem akarom, hogy ur legyen. Az én fiamból nem lesz ur, hogy majd egykoron szégyelje az apját.

— De bátyám. . .

— Ugy van. A feleséged ma délbe nem fogadta az én asszonyom köszönését. Restelte a nagyuri barátai előtt, Ugy tett mintha nem ismerné. Hát jó ne ismerjük ezentúl meg egymást azokkal — vigasztaltam a feleségemet, hogy zokon esett neki. Ilyenek is vagytok ti.

— Nem lesz a fiamból ur soha. . .

Kelemen Gábor olyan keseredetten mondta ezt.

— György ránézett szomorúan; aztán az igaz meggyőződés hangján mondta neki, kezét feléje nyújtva:

— Jól teszed öreg.

mindég késik a szóbeliség behozatala, a mi pedig főindok volt arra, hogy a városok túl-licitálják egymást a különböző hozzájárulások megajánlásánál, mert ez emelné nagyban az idegen forgalmat.

Sokakat pedig az bántott, hogy a nagyvárad kir. Tábla, dacára, hogy három nagy megyére terjed ki hatásköre, még sem »egész«, hanem csak olyan »csonka« Tábla. Főügyészséget ugyanis nem kapott Nagyvárad, hanem a debreczeni kir. főügyész hatásköre alá van rendelve.

Egy időben, nem is oly régen, azt rebesgették, hogy a nagyvárad kir. Táblát **felosztatják** s a kerületébe tartozó nagyvárad, gyulai és aradi kir. törvényszékeket más táblához osztják be.

A kósza hirt, nem hivatalosan ugyanis, a legirányadóbb helyről megczáfolják, de arról egy hang sem jutott nyilvánosságra, hogy az igazságügyi kormánynál éppen a nagyvárad kir. Tábla kiegészítését tervbe vették.

Ma már a dolog határozott alakot öltött.

A nagyvárad kir. Tábla mellé, a közel jövőben főügyészséget állítanak fel.

A debreczeni kir. főügyészség vezetője: **Pongrácz Jenő** főügyészi helyettes tegnap Nagyváradon időzött s látogatása a nagyvárad kir. főügyészség felállításával áll összefüggésben.

A többiek között **Ritoók Zsigmond** kir. táblai elnökkel meglátogatta dr. **Bulyovszky József** polgármestert s felkérte, hogy elvállalt kötelezettségéhez képest gondoskodjék Nagyvárad városa a Tábla épület olyan mérvű kibővítéséről, miszerint már 1898. év október 1-én a Nagyváradon felállítandó kir. főügyészség abban megfelelő elhelyezést találhasson.

A főügyészség felállítása városunkban tehát bevezetett tény s a jövő nyáron teszi meg az igazságügyminiszter az intézkedéseket.

Ez az öröndetes hír siettetni fogja a városház építésének a kérdését, ha csak olyan formán nem oldják meg a dolgot, hogy a Tábla mostani épületét egy szárnyépülettel kibővítik.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

November 28. D. e. 11—12-ig felolvasás iparosok részére dr. Tóth Mihály.

November 28. A Szigligeti-társaság felolvasó ülése, d. e. 11 órakor a jogakadémian.

November 29-30. Jegyző szigorlat a vármegyeházánál.

Décember 2. Közigazgatási ülés a városházán d. u. 3 órakor.

Décember 5. D. e. 11—12-ig vasárnapi népszerű felolvasás. A »nemzetiségek s népviseletek«-ről. Tartja dr. Szombathy István.

Décember 6. Megyei közigazgatási ülés d. e. 10 órakor.

Décember 12. D. e. 41—12-ig vasárnapi népszerű felolvasás: »A csillagászatban köréből.« Tartja Potássy János.

Décember 15. F. Penny Irén és Takács Mihály a m. kir. Opera tagjainak hangversenye.

Décember 19. D. e. 11—12-ig vasárnapi népszerű felolvasás: »A nemesgazdaságtan köréből.« Tartja dr. Sarkadi Lajos.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlaub park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától déli 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Advent — Rórák.** Ma kezdődik a r. kath. egyházban az egyházi év, Advent első vasárnapjával. Az Advent tart 4 hétig, jelké-

pezéseül azon négyezer évnek, a meddig vár-
ták az őszövetség népei a Megváltó eljövételét. A templomokban naponként hajnali miséket mutatnak be s felhangzik a komor boltívek alatt az ének: Harmatozzatok eget . . . Meghatóan ecsetelik e magasztos dallam, fohász-szerű melódiák az epedő sóhaj, égő vágyat, mely ösatyáink kebeléből szállt fel a várva-várt Megváltó után. A hajnali miséket más-ként Róráté-nak nevezik, mivel az isteni tiszteletet Rórate coeli . . . szavakkal kezdik. Ma reggel 6 órakor és egész Advent alatt vasárnaponként az Orsolya zárda templomában, hétfőtől kezdve a hét köznapjain pedig szintén reggel 6 órakor a plebánia templomokban tartják meg a Róráteket.

* **Installáció.** Ma helyezi a törvényes formák között **Palotay László** kanonok a vár-
rad-újvárosi, Szent-Lászlóról nevezett plebánia jogai és javaiba Dr. **Vucskics Gyula** kinevezett plebánost. Az ünnepélyes aktus alatt az installációt végző **Palotay László** kanonok rövid beszédet mond, mely után az új plebános tartja beköszöntőjét. A hivatalos aktus bevezése után az új plebános ünnepélyes misét celebrál. A szertartás d. e. 9 órakor kezdődik.

* **Személyi hírek.** **Pongrácz Jenő** debreczeni kir. főügyészi helyettes tegnap Nagyváradon időzött. Az esti vonattal visszautazott székhelyére. — **Peifer Antal** piarista gimnáziumi, **Véber** állami gimnáziumi, **Laki Mátyás** reáliskolai igazgatók Temesvárról és **Himpfner Béla** aradi gimnáziumi igazgató tegnap városunkba érkezett **Nátafalussy Kornél** tank. főigazgató látogatására.

* **Milan király Biharmegyében.** A jövő hónapban gróf **Zichy Jenő** Kimpanyi uradalmában nagy vadászat lesz, amelyen részt vesz **Milán exkirály** is. A vadászat december 20-án kezdődik. A pompás kastélyt ez alkalomra renoválják s a kastélyba az »acetylen« gázt is bevezetik. A gáz bevezetésének eszközölésére már el is utazott **Jeremiás J.** mérnök, aki a bevezetésre felfog vigyázni.

* **A városi tisztviselők a templomban.** Dr. **Bulyovszky József** polgármester, mióta székét elfoglalta, számtalan jelét mutatta annak, hogy minden téren törekszik a város haladását előmozdítani s érdekeit védeni, ezenkívül a tisztikar erkölcsi nivóját emelni is gondoskodása körébe vette. — A napokban említettük, hogy Szentos város polgármestere körrendeletben, minden parancs nélkül, megszívlelendő hangon hívja fel tisztikarát arra, miszerint vasárnapokon az istentiszteleteket látogassák s ez által is jó példát mutassanak a közönségnek. Örömmel értesülünk, hogy Nagyvárad város polgármestere részben hasonló intézkedést tett. Nem ugyan körrendeletben, hanem szóbeli intézkedéssel módot akar nyújtani a városi tisztviselők és alkalmazottaknak, hogy ki-ki vallása szerint, vasárnapon és ünnepnaponként résztvehessen az istentiszteletben. Ebből a szempontból vasárnapokon a hivatalos órát délelőtt 11-ig tűzte ki, a mikor bárki a templomba mehet. A polgármester ezen intézkedését a legnagyobb elismerés illeti.

* **A mészárosok panasza.** A napokban részletesen megemlékeztünk a helybeli mészárosok panaszáról a közbiztonságról készített szabályrendelet ellen, a melynek orvoslatát kérték deputációban a polgármestertől. A kérelemmel tegnap délelőtt foglalkozott a városi tanács. A kérelemnek egészben nem tehet eleget a város, de annak egyes pontját teljesíteni fogják. A jégkamrákat kijavíttatja a város, azonban a kamarák után fizetendő díjakat nem hajlandó a tanács elengedni. A vágóhídi kapu-

nál korláttal elkerítettnek egy területet. Ezzel aligha lesznek megelégedve a mészárosok s így kilátás van rá, hogy a közgyűlés elé viszik az ügyet.

* **Gyűlés a jogakadémián.** Deczember elsőjén d. u. 6 órakor a jogakadémiai olvasókör gyűlést fog tartani. A gyűlésen több fontos tárgy kerül elintézés alá, itt fogják elintézni a vivőkör létesítését, a legközelebbi matinét, a részvét iratokat és még sok más dolgot. A gyűlést az ifjuság régi óhajtatásához képest délután tartják meg, nem pedig mint eddig volt szokásban délelőtti órák között.

* **Petőfi-Album.** A Petőfi-Társaság elhatározta, hogy jövő év elején fényes kiállítású Petőfi-album-ot bocsát közre a nagy költő életére vonatkozó közleményekkel és illusztrációkkal. Minthogy a közönség közt még mindig lehetnek olyanok, akik Petőfi-től kiadatlan kéziratokat, leveleket és más emléktárgyakat őriznek; a Petőfi-Társaság bizalomteljes tisztelettel kéri ezeket, hogy a náluk levő ereklyéket az albumban való bemutatás céljából a Petőfi-Társaságnak átengedni szíveskedjenek. A tárgyak, lehetőleg rövid idő alatt, a társaság titkári hivatalába (Bástya-utca 11. sz.) küldendők, amely azok gondos megőrzéséről és köszönettel való visszaküldéséről gondoskodik.

* **Végzetes vigyázatlanság.** A szomszédos Hegyköz-Kovácsi községnek egyik kapacitása Ungvári Imre, (a nyüvedi jegyző fia) fiatal gazdálkodó a f. hó 26-án vigyázatlansága folytán nagy szerencsétlenségnek esett áldozatul. A dolog úgy történt, hogy Ungvári udvarán új szecskavágóját vizsgálva, meggondolatlanul a mozgó gépezetbe nyúlt és a gép oly szerencsétlenül vágta le jobb kezét a könyöktől kezdve, hogy még a felsőkar is súlyos sérülést szenvedett és így valószínűleg karját amputálni kell. Eszméletlen állapotban vitték a körörvoshoz, ahol két orvos is nehezen tudta a vérfolyást megakadályozni. Innen azután beszállították a kórházba. Még kétséges, vajjon nem fog-e életébe kerülni a szecskavágó? A szerencsétlen ember iránt az egész környéken általános a részvét.

* **Régi pénzek Sándorfalván.** Tőszögi András, mint Szegedről írják, a Hatrongyost szántogató a múlt héten, amikor az első barozdát fölhasította, egy cserép edénykét fordított föl az ekéje. Amint oda tekint Tőszögi gazda a hantra, hát egész csomo apró ezüst pénzen akad meg a szeme. Néhány darab hi-jával, melyet a kanászgyerekek elcsentek, a becsületes megtaláló az egész leletet, a cserép-edény töredékeivel együtt, bevitte a szegedi városi muzeumba, ahol jó áron megvették tőle. 234 darab volt összesen még pedig II. Béla király veretével (1173—1196) 141 darab első Lajoséval (1342—1382) 49 darab, továbbá apró szerb és bosnyák pénz, 52 darab, ezek között *Kotromanovics* István boszniai fejedelmi, Nagy Lajos király ipának garasai.

* **Vasárnapi népszerű előadások.** A vasárnapi népszerű előadások tárgysorozatában némi változás történt, amennyiben Dr. Tóth Mihály polgári iskolai igazgató a mai napon nem mint jelezve volt „A festékanyagokról”, hanem „Alkalmazkodás és létérti küzdelem” cím alatt tart előadást d. e. 11 órakor a polg. iskola helyiségében.

* **Miniszteri rendelet az eltolonczolási ügyben.** Tagnap egy fontos és sürgős ügyben érkezett le egy miniszteri rendelet a rendőrségre. Már megírtuk több ízben azt, hogy mindennap jelezték 6—7 ember a kik eltolonczolásukat kérik. A miniszter most komolyan felhívta a rendőrséget, hogy a kényszerleveleket csakis kellőleg indokolt esetben adják ki s hogy vigyázzanak nehogy valaki ilyen módon megkárosítsa az államot.

* **Névváltoztatás.** Kohn Lipót derecskei lakos vezetéknévét „Kardos”-ra változtatta.

* **Utczai csata a nagypiaczon.** Megírtuk a múltkor azt a verekedést, amelyet a Kolozsvári-utcán rögtönzött három legény amikor megtámadott egy védtelen embert. Tegnapra voltak megidézve a rendőrségre a legények, de a tárgyalásra nem jöttek el. A sebesült Verebi András kocsisa most már jobban van és a verekedésnek semmi komolyabb következménye nem lesz.

* **Egy műremek kisorsolása.** Tegnapelőtt este nagyérdekű művészeseménynek volt színhelye a Rimanóczy-féle étterem. A jelenkori reneszáncz-festészet egyik remeke, a hangulatos tájképfestés egyik sikerült példánya s a magyar történelmi képészet egyik fenomenális alkotása — került sorsolás alá. A rendkívüli izgatottsággal végig élvezett aktuson tengernyien voltak jelen. Mind érdekelték s mind izgatottak valának ők. — Igen arról volt szó, hogy a „*Vajda-Hunyad Vára*” című és pazar színpompában ékeskedő tájképet, melyet az eredeti után reprodukált a művész — olajban, holmi néhány hatosokért a kisorsolt szerencsés halandó birtokába vegye. A sorsolásnál jelen volt a kép alkotója, *Elsedy Albert* is, a ki féltő gondossággal vigyázott a betes képre. A sorsolási sorsolás eredményéről a következő tudósítást kaptuk a késő délutáni órákban: *Az Elsedy féle képet Elemér Ferencz ur, Riltzi névvel nyerte. Elsedy.* — A szűk szavu tudósítást mintegy kiegészítendő, megjelent szerkesztőségünkben maga *Elsedy* bácsi is — képestül és abbéli óhajának adott kifejezést, hogy a fontos eseményről ne a napi hírek között emlékezzünk meg, mert hát „ez nem svindli, mivel az urak előtt történt; — magam is ott voltam.” — Mi őszintén sajnálva, hogy ily késői órában külön kiadást nem rendezhetünk, meg is ígértük neki, hogy illő számú sorokat fogunk szentelni az epochális eseménynek.

* **Utczai verekedés.** Tegnapelőtt este 8 órakor a Halász utcán Főris István és Elek Lajos iparos tanoncok valamin összevesztek s nem elégedtek meg a szóváltással, hanem Elek kést rántott elő s megkéselte barátját. A verekedésre több ember sietett elő, a kik megakadályozták Eleket abban, hogy komolyan megsebesítse Főrist s így csak kis sebeket kapott. A rendőrség még tegnap kihallgatta Eleket, de miután a sebesülés nem súlyos és nevezett helybeli lakos, egyelőre szabadlábon hagyták.

* **Késmárky és Illés,** Budapest a leg-híresebb czégek egyike, Kossuth Lajos utcza 2. üzlethelyiséget összpontosította a külön e czélra épült 12-ik szám alatti látványosság számba menő áruházába. Félreértések kikerülése végett meg-mitjűk, hogy a régi híres „Kerepesi Bazár” nagy raktárhelyiségei továbbra is fennmaradnak, sőt meg is nagyobbították.

* **Azon t. hölgyek,** kik meglepő olcsó, de mégis szép és jó selyem, mosó- és gyapjuszöveteket, — melyek karácsonyi ajándéknak is igen alkalmasok — óhajtanak vásárolni: kérjék **Weiner Mátys** divatáruházának (Budapest, Andrassy-ut 3.) különösen ezen czélra összeállított *mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küld meg.*

TANÜGY.

Vizsgálatok a jogakadémián. Hétfőn és kedden lesznek megtartva a jogakadémián a szokásos javító és pótló alapvizsgálatok. A vizsgálatokra az idén nagyon számosan jelentkeztek, úgy hogy a vizsgálatok két egész napot fognak igénybe venni.

A mintagyminázium új igazgatója. A főváros tanügyi köreiből az a hír van elterjedve, hogy a mintagyminázium igazgatói állására mely dr. Wolf György hírneves tudósunk elhalálása folytán jutott üresedésbe, dr. Badics Ferencz II. kerületi főgymnáziumi igazgató van kizemelve.

A csabaiak és Rudolf. Az erősen megmagyarosodott nagyalföldi tót város: Csaba époly hazafias, mint kegyeletes dolgot cselekszik midőn ujonnan építendő gymnáziumát a szerencsétlen magyar királyfiról akarja elnevezni. A napokban érkezett le a város vezetőjéhez az

eziránt az udvari irodába benyújtott folyamodás, mely meghozta az engedélyt a csabaiaknak arra, hogy ő Felsége becégyezésével „Rudolf gymnázium” címet viselhesse.

Magyar ábécze oláh iskoláknak. Voileanu Máté és Bed Péter, a nagy-szebeni áll. isk. igazgatója, egy magyar ABC-t írtak a román nyelvű iskolák számára. Címe: „Abecedariu magiár pentru scoalele elementare populare.” Megjelent Nagy-Szebenben. Ára 25 kr. A könyvben román csak a magyarnyelvű szabályok és a szótár. Végig forgatván e könyvet, alapvetőnek kell mondanunk a magyarnyelvnek a román népiskolákban való tanítását illetőleg. Ha a magyar kormány gondoskodnék az iránt, hogy ez a könyv úgy mint van, feldolgoztassék, akkor a román ajku növendékek a magyarnyelvi haladásban egészen eleget tesznek a törvény kívánalmainak. Nyelvezete szép, világos, apró csinos mondatokban, olvasmányai a gyermeki kedélyhez valók; hogy a nyelvtani oktatással van összekötve, az éppen szerencsés gondolat. Jó lenne a román nyelvű iskolák számára kötelezőleg elrendelni, a helyet a tanügyi főcérmény helyet, melyet olyan drágán fizetett meg annak idejében a kormány Légrady-nak, a mely mint azt előre megjósolták, teljesen hasznavehetetlennek bizonyult.

S P O R T.

Hajtóvadászat Nagy-Harsányban. Folyó hó 5-ikén a nagyvárad vadásztársulat nagy hajtóvadászatot készült rendezni Harsányban, ha ugyan az idő kedvezni fog a vadászatnak. A vadászat iránt a tagok között már most olyan nagy az érdeklődés, hogy ha semmi sem jön közbe, úgy kedélyes mulatságra van kilátás.

IRODALOM.

Magyarország egyházzenei első tanácskozmányának munkalatai. Budapest, 1897. Ára 80 kr. Lapunk zártakor vettük kézhez e vaskos füzetkét, történetírását ama lelkes mozgalomnak, mely hazánkban az egyház szolgálatában álló hangzó művészetet akarja egységesé, széppé tenni. Maga e mozgalom annyira érdekelt bennünket, hogy közelebb visszatérünk rá bővebben.

— **Torday (Grail) Erzsébet Németországban.** Torday Erzsébet a közoktatási miniszter nemrég nevezte ki a budapesti Andrassy-uti tanítónőképző szavallati tanszékére. A kiválóan rokon-szenves fiatal hölgy, ki egyidőben a nagyvárad felső leányiskolában is tanított, csak az imént fejezett be ismét egy előadási ciklust Németországban, szabad előadásokat tartva Berlinben, Mainzban, Wetzlarban a magyar költészetről, népeletről, a pusztáról, szegény-legényekről és főleg ezek nagy lantosáról, Petőfiről. Németországban mindenütt ösmérik a szeretetre méltó, fiatal hölgyet, ki ékes szavakban magasztalja szülőháza szépségeit és őszinte barátokat szerez nekünk.

Jelenlegi ciklusáról igen elismerőleg írnak a német lapok, melyekből megtudjuk, hogy e hó 11-én Mainzban, 13-án Wetzlarban, 16 és 19-én Berlinben tartott előadásokat, melyek kapcsán a magyar költészet legszebb virágából mutatott be néhányat. Mainzban, mint az ottani legtekintélyesebb lapból olvassuk, „zsúfolásig telt terem előtt beszélt Torday Kisasszony Petőfiről és költeményeiről. Élénk talátszás által fogadtatva, mely előadása alatt is gyakran kitört, végül, előadása fejeztével jól kiérdemelt, szívélyes tüntetéssé vált az elismerés. Torday kisasszony ma is az, a ki tegnap volt: bájos modora, lelkes előadása a Petőfi lírájának gyöngyeit teljes érvényre jutatta. A kitűnő szemelvények — melyek a fiatal hölgy legfinomabb műérzékéről tanuskodnak — igazat adnak Bodenstedtnek, ki Petőfit a világ-irodalom legtermékenyebb lantosának nevezte stb. A wetzlari és berlini lapok hasonló rokon-szenves hangon írnak Torday Erzsébetről.

EGYESÜLETEK.

A koldusápoló egyesület közgyűlése.

A nagyváradai jótékony egylet között is egyik legszebb czélú s legsikeresebb működést fejt ki a »Szent-László koldusápoló és gyermek-menedékház egyesület,« az irgalmas nővérek vezetése alatt. Kettős czélt szolgál zajtalanul, áldásosan: elaggottakat istápol és árvákat nevel.

Tegnap tartotta az egyesület közgyűlését. Winterhalter Antal apát-kanonok elnöke alatt Andrassy János, dr. Molnár Imre, dr. Hoványi Gyula, Géczy Lajos, Böszörményi Géza, Fetsér Antal, Bereczky Géza és Kékus J. Vidor voltak jelen.

Ez alkalommal állapították meg a jövő évi költségvetést.

A betérjesztett számadásokból örömmel győződtek meg a tagok, hogy az egyesületnek a vagyona pénz és értékpapirokban meghaladja a százezer forintot s ezenkívül az ingatlanok értéke is tetemes.

A Kanovszky Márton hagyatékából 500 frttal, a Dajbukát Katalin hagyatékából pedig mintegy 12000 frttal gyarapodik az egyesület vagyona.

Az elmúlt évben is az egylet jötevéi tetemes összegű adományokkal segítették elő áldásos működését, amiről az alább közölt kimutatás elég bizonyosságot tesz. Ezenkívül Winterhalter Antal elnök saját költségén bevezetette a vízvezeték, a nagyváradai kath. kör gr. Batthyányi József elhunyt alkalmából korszoru megváltás címén 77 frtot adott az egyesületnek. A nagyváradai I. sz. káptalan tagjai nagymennyiségű fözeléket adományoztak.

A közgyűlés az összes adományozóknak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Végül két agastyánt felvettek az ápoltak közé.

A nagyváradai koldus-ápoló és gyermek-menedékház egylet 1897. évi költségeinek fedezéséhez kegyesek voltak hozzájárulni:

Dr. Schlauch Lőrincz bíbornok püspök ő eminentiája 100 frt; Dr. Nogáli János nagyprépost, Vinkler József, Zajnai János, Winterhalter Antal, Zeley János, Szakszó Rezső, Széchenyi Jenő, Fraknói Vilmos, Schiefner Ede, Radnai Farkas, Andrassy János, Dr. Wolafka Nándor, Dr. Belopotoczky Kálmán, Palotay László n-váradai kanonokok egyenkint 20—20 frt, Dr. Bognár István kanonok 10 frt, Bunyitay Vincze, kanonok 5 frt, összesen: 395 frt.

A mely kegyes adakozásért az intézetbeli elaggott, mindkét nembeli szegény koldusok és árvagyermeknek nevében hálás köszönetet mond.

Nagyvárad, 1897. nov. 27.

Az egyleti igazgatóság.

SZINHAZ ES MŰVESZET.

A Bohème premiérje.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, november 27.

Leoncavallo operájának a Bohème-nek bemutató előadása fényesen sikerült. Zsufolásgig megtöltötte az előkelő közönség az Operaházat.

A közönség feszült érdeklődéssel várta a külföldön oly fényes sikert ért operát.

A hatás óriási volt.

Valóssággal diadalt arattak az egyes kiválóbb szereplők, különösen pedig Penny Irén, Takács és Ábrányiné.

Penny gyönyörűen énekelt. Nyílt színen tapsot kapott. 15-ször hívták a lámpák elé. A 4-ik felvonás meghalási jelenetében pedig valóssággal remekelt és a közönséget valóssággal elragadta. Ő és a szerző gyönyörű babérkoszorúkat kaptak. Szerző megindultan mondott Penny-nek köszönetet. Takács és Ábrányiné is sok tapsot kaptak.

Takácsnak gyönyörű hangja szinte lebilincselte a közönséget. Ábrányiné pedig bájos kacérságával bájolta el a hallgatóságot.

Őket is viharos tapssal honorálta a hálás publikum.

Szerzőt számtalanszor a lámpák elé hívták.

F. Penny Irén és Takács Mihály, a m. kir. opera tagjainak hangversenye tekintve a jegyek ritkaság számba menő kellendőségét, óriási sikerültnek ígérkezik. Tekintettel a december hó 15-ikén — tehát a hangverseny napján — tartandó évnegyedes vármegyei közgyűlésre tisztelettel értesítetnek, a mélyen tisztelt vidéki megye bizottsági tag urak, hogy ezen hangverseny 3 és 2 frtos számozott ülőhelyeire a jegyek vétele legcélszerűbben az összegnek (Laszki Arminhoz, Kossuth-utca) előre való beküldése ellenében eszközölhetők. A jegyek a hangverseny napján személyesen vehetők át. Kívánatra megküldetnek.

Játékrend a magyar kir. operaházban 1897. november 29-től 1897. december 5-ig. Hétfőn nincs előadás. Kedden Bohémek. Szerdán nincs előadás. Csütörtökön Bohémek. Pénteken Bűvös vadász. Szombaton Ördög Róbert. Vasárnap Bohémek.

Igazságszolgáltatás.

A holnapi monstre tárgyalás. Nehéz napja lesz holnap a bünyfenítő törvényszéknek. Egy nagy nehéz és bonyolult ügyet fognak tárgyalni s a tárgyalás valószínűleg elfog tartani két napig.

Kelepecz József élesdi irnok ügye fog tárgyalás alá kerülni, mely ügy annak idején mindenütt nagy meglepetést okozott, mert Kelepecz mindenki derék és becsületes hivatalnoknak ösmerte és felebbvalói megbíztak benne s éppen ez okozta vesztét is. Kelepecz annyira meghódította felebbvalóit, hogy azok megbíztak benne és mint bírósági végrehajtó is szerepelt, a mely hivatala nagyon sok alkalmat nyújtott neki, hogy elkövethette a sok bűnt. A vizsgálat mintegy százhusz bűncselekményt derített fel, a mely sok mindenféle vétséget foglal magában, van azok között sikkasztás, okmányhamisítás és sok más minden. A monstre tárgyalásra több mint száz tanu van beidézve. A tárgyaláson Milye Gyula fog elnökölni, szavazó bírák lesznek: Nagy József és Fassie Pál, jegyző Nagy János.

A tárgyalás délelőtt kilencz órakor kezdődik.

Elfogott ügyvéd. Szomorú hírt hozott tegnap Váradra a táviró. A budapesti rendőrség értesítette a törvényszék bünyfenítő osztályát, hogy Gerő Albert élesdi volt ügyvédet letartóztatta. A hír nem érkezett váratlanul, mert Gerő köröztetése régen el volt rendelve.

Gerő még néhány hóval ezelőtt tekintélyes ügyvéd volt Élesden, de később elhanyagolta az irodáját és valami bottlásáért elítélték hat hónapra.

Gerő az ítélet elől elmenekült s köröztetését rendelték el, minek következtében tegnap le is tartóztatta a budapesti rendőrség.

Tárgyalások a jövő héten a kir. törvényszéknél.

Hétfőn november 29-én.

Lopás büntetével vádolt Hauslinger János bűnygye.

Lopás büntetével vádolt Nagy Zsigmond Sikkasztás büntetével vádolt Kelepecz bűnygye.

Kedden november 30-án.

Zsarolás büntetése miatt vádolt Bereczki Lajos és társa bűnygye.

Gyújtogatás büntetével vádolt Trajer László bűnygye.

Lopás büntetével vádolt Bulza Péter bűnygye.

Súlyos testi sértés büntetével vádolt Vigyikán Mitru és társai bűnygye.

Vétkes bukás vétségével vádolt Deutsch Sándor bűnygye.

Péntek december 3-án

Sikkasztás vétségével vádolt Horváth Ferencz bűnygye.

Gyújtogatás büntetével vádolt özv. Módog Mitruné szül. Togyerás Floáre bűnygye.

Lopás büntetével vádolt Sarkadi Klára bűnygye.

Hamis tanulás büntetével vádolt Feldman Ferencz bűnygye.

Zsarolás vétségének kísérletével vádolt Herczeg Ruppert Albert.

A nagyváradai kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: Fráter Imre.

1920. Forrás Leo s. t. Tébi Juliánna s. t.

1985. Porgesz József — özv. Kovalik Istváné.

1967. Kiss Sándor és neje Kiss Ona s. t.

1971. Doba György — Pantis Sára.

Előadó: Dr. Járosy Károly.

2406. Békésmegye árvaszéke — Gyarmati István.

2438. Fráter Gyula — özv. Dalmy Károlyné.

2739. Fejér Jánosné — Méhes Katicza.

2444. Özv. Fekete Józsefné — özv. Fekete Jánosné.

2402. Szücs Lajosné — özv. Dobozay Miklósné.

2460. Rosman Izsák — Reich Lipót.

Előadó: Dobosfy Alajos.

2180. Mlengye Petru — Klonda Hikula.

2186. Nagy Kordin — Nagy Sándorné.

2222. Fogis Pnia — özv. Fogis Juon.

3257. Özv. Jakab Jánosné Szabó Lajosné.

2318. Geröcs Sándor hagyatéki ügye.

Előadó: Dr. Marienescu Athanas.

2434. Rimler Gyula — Bernáth Gizella.

2442. Fischer Mayer — Rosentzeig Katalin.

2457. Puskás Zsuzsána Fodor Istvánné.

Előadó: Czvek Kálmán.

1846. Gr. Csáky Tivadar — Gr. Csáky János s. t.

2324. Benedek Mátyás — Vancza János.

2330. Huka György és neje Lóczi Mária.

Előadó: Pojnar Dénes.

2951. Czernás Pável s. t. magánlakásértés stb

3157. Jakó István testi sértés.

3175. Fendt Dániel testi sértés.

3175. Poczklan András » »

3249. Zubor Lajos » »

3224. Pribák Ignác s. t. becsületsértés.

3319. Hetmann Menyhért » »

3320. Tarsoly Sándor » »

3320. Schlosser Lászlóné » »

3330. Triffa Mihály közegészség stb.

Előadó: Polchy Mór.

3725. Kopil Besiye Flóre lopás.

3727. Rebeles testi sértés.

3793. Nyiri Sándor s. t. lopás.

3794. Id. Boros Péter hamis vád.

3836. Dobai János gondatlanságból ok. testi sértés.

3735. Vale Vaszali jogtalan eleajátítás.

3833. Lőrincz József s. t. testi sértés stb.

3842. Mariska Nika » »

3842. Dr. Popovits Lázár s. t. hatóság elleni kihágás.

3834. Kocsi János s. t. közönség elleni kihágás.

Budapest, nov. 27. (Saját tud. távirata.) Pollini udvari tanácsost, a hamburgi színház igazgatóját ma éjjel fél 12 órakor rövid rosszullét után szívszélhűdés érte és meghalt.

Nikki-i konfliktus.

Budapest, nov. 27. (Saját tud. távirata). A Reuter-ügynökség értesítése szerint a garmatügyi miniszteriumhoz jutott ama hír, hogy az angolok és francziák Nikkiben összeütköztek, benschülöttek terjesztették. A miniszterium nem ad hitelt e híreknek. Hivatalos körökben azt hiszik, hogy a hír francziák és angolok között felmerült konfliktusra vezethető vissza. Arra is utalnak továbbá, hogy hiszen a francziák Nikkit már több hónap óta megszállva tartják.

Amerika és Európa kereskedelmi szerződése.

Budapest, nov. 27. (Saját tud. távirata). Mac Kinley elnöknek szándéka üzenetében a kereskedelmi és kölcsönösségi viszony kérdését behatóan tárgyalni. A mai kabinettanácsban megvitatták a cukortermelő európai hatalmaknak azt a véleményét, mely szerint a cukorbeviteli vám kivétele a kiviteli prémium kiegyenlítésére jogtalan intézkedés. Bizonyos, hogy a kölcsönösségi szerződésnek a Dingley-törvény szerint való megkötése a prémiumkérdéssel kapcsolatos megfontolások következtében halasztást fog szenvedni.

Török-görög békeszerződés.

Budapest, nov. 27. (Saját tud. táv.) A békeszerződés XI. fejezete felett felmerült differenciák, a mely szerződés a prelimináris béke VII. fejezetén alapszik, abban állnak, hogy a görög képviselők e mondathoz: »La liberté du commerce et de la navigation sera rétablie de manière réciproque« a következő szavakat akarják hozzávenni: »Comme par le passé.« A török képviselők tiltakoznak ez ellen, mert ez a pótlás ellenkezik a végső kitéttel: »le traité de commerce et de navigation.« A görög képviselők erre vonatkozólag utasításokra várnak. Ha ezeket megkapják, a békealkudozók holnap ülést tartanak.

KÖZGAZDASÁG.

TOZSDE.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Gabonatözsde.

Készaru búzában az irányzat szilárd volt és 20.000 mm. forgalom mellett árak 5 krral emelkedtek.

Határidők.

Budapest, nov. 27.

Buza őszre	—	—	—	—	—
Buza tavaszra	—	—	—	—	12.13
Tengeri	—	—	—	—	5.54
novemberre	—	—	—	—	4.93
Rozs őszre	—	—	—	—	8.84
Zab őszre	—	—	—	—	6.54

Értéktözsde.

Az irányzat szilárd.

Budapest, nov. 27.

Osztrák hitel	—	—	—	—	355.10
Magyar hitel	—	—	—	—	388.—
Allamvasut	—	—	—	—	337.80
Déli vasut	—	—	—	—	79.50
Rimamurányi	—	—	—	—	249.—
Magyar jelzálog	—	—	—	—	281.25
Magyar leszámítoló	—	—	—	—	252.—
Villamos vasut	—	—	—	—	286.—
Salgótarjáni	—	—	—	—	615.—
Iparbank	—	—	—	—	101.50
Budapest közuti	—	—	—	—	384.50
Kereskedelmi bank	—	—	—	—	144.—

Bécs, november 27.

Az irányzat esendes.

Osztr. hitel	—	—	—	—	355.50
Magyar hitel	—	—	—	—	388.50
Allamvasut	—	—	—	—	336.25

Hivatalos arfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsde 1897. november 27-én.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	122.10
Magyar koronajárdék	—	—	—	99.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	—	—	—	121.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—	—	—	100.75
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—	—	—	120.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4 1/2%	—	—	—	98.—
Isln.é.ési jog megváltási kötvény	—	—	—	101.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—	—	—	98.—
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcön	—	—	—	152.—
Tizesszabályozási és szegedi sorsjegy kölcön	—	—	—	139.—
Osztrák járadék papírban	—	—	—	102.25
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	102.25
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	123.—
O ztrák korona járadék	—	—	—	102.—
1860. osztrák államsorsjegyek	—	—	—	143.25
O s r á k m a g y a r b a n k r e s z v é n y	—	—	—	945.—
M a g y a r h i t e l b a n k r é s z v é n y	—	—	—	386.50
O s z t r á k h i t e l i n t é z e t i r é s z v é n y	—	—	—	353.50
P á r i s v i s t a	—	—	—	336.75
20 márkás arany	—	—	—	953.—
Német birod. lmi márká	—	—	—	58.90
London vistic	—	—	—	120.—
P á r i s v i s t a	—	—	—	47.65
20 márkás arany	—	—	—	11.78

SZERKESZTŐI POSTA.

V. J. Kolozsvár. Ugy látszik, kikerülte b. figyelmét, de akkor mindjárt tudósítottuk, hogy megérkezett a finn fordítás, de nagyon rövid. Ha mostani regényünk befejezése után egy hét maradna ez évből, akkor közöljük, különben csak a jövő évben. Az ígért hosszabb fordítás közlésére szívesebben vállalkoznánk, de ha most nincs rá ideje — várunk türelemmel.

Irma. Helyben. Abbeli kívánságát, hogy a mai lapban jelenjék meg, nem teljesítettük, mert aktuális tárcza foglalta már el a helyet; azonban a jövő héten sorát ejtjük. Gyakrabban is szívesen közöljük kedves dolgozatait, csak tessék bátran küldeni.

A szerkesztést felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

NYILTÉR.

Sürgönczim: Alacsritter.

Karácsonyi kiállítás.

A nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívjuk

Karácsonyi kiállításunk

megtekintésére.

Egyszersmind ajánljuk mind a legolcsóbb bevásárlási forrást, ugymint, mindenféle karácsonyfa díszek, bombonierek, dobozok,

czukorkák, teljes karácsonyfára való díszítés 1 frt 50 krtól egész 3 frtig ezen olcsó árakat azért állapítottuk meg, hogy a nagyérdemű közönség meglegyen kimélve a sok hiába való járkálástól.

Ajánljuk továbbá ő Felsége a király által kitüntetett csokolád szalon bonbonokat diós, mákos és tejes kalácsokat. Vidéki megrendelést gondos csomagolás és pontos szétküldés mellett teljesítünk, elvállalunk karácsonyfa díszítést, melyet tisztelt vevőinknek díjmentesen disztünk.

A n. é. közönség szíves pártfogását alázattal kérjük

Alacs és Ritter,

czukrász.

Nagy-Várad, Bemer-ter.

Sürgönczim: **Alacsritter.**

Dr. STEUER BENŐ

egyetemes orvostudor

specziális gyermek-gyógyász

lakását

Budapestről Nagyváradra

helyezte át.

Lakik: Olaszi, Lévy-palota.

Rendel: d. e. 8—9-ig.
d. u. 2—4-ig.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közsvenynél, csúznál, tagzsaggtatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbörtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégyegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Partiáru üzlethelyiség változás!

Partiáru üzlethelyiségemet nov. 4-től

„Zöldfa“-utcza, Grünfeld-féle házba

helyezem át.

Eddigi b. bizalmukat továbbra is kérve, maradtam

tisztelettel

MARKOVITS MÓR

partiáru kereskedő.

Tartós és jutányos, szoba-
fűtésre legalkalmasabb

Salgó-tarjáni és petrozsényi

ugyszintén

vágott tűzifa

métermázsánként házhoz is
szállítva legolcsóbb árakon
kapható,

Reich Sándornál,
Szt.-János utcán.

Megrendelhető telefon vagy levelező-
lap útján is. 336 5—5

BELÉPÉSI FELHÍVÁS!

A »POLGÁRI TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET«
III-ik ÉVTÁRSULATÁBA.

348 3—15

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet” módosított alapszabályai szerint 1898. január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1900. év végeig tart. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket *s minden üzletrész után hetenként 10 kr (20 fillér) fizetendő.* A három év eltelté után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, amennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések daczára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyereséget hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg 4% részét 6%-os kamattal mellet minden előleges bejelentés nélkül kölcsönképp felveheti.

Vidéki tagok belépésének és a heti fizetések bérmentes teljesítésének

megkönnyítése céljából a szövetkezet a póstatakarékpénztárnál számlát nyitattatott.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 5 kr beiratási díj fizetendő s egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait valamint mindazokat, kik az 1898. január 3-tól kezdődő 3-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a szövetkezet üzlethelyiségében (Szent László-tér, Kovács-féle ház) **mielőbb** beiratkozni szíveskedjenek.

Nagyvárad, 1897. november hó.

A »Polgári takaré- és segélyszövetkezet«
igazgatósága.

A III-ik évtársulat befizetési napjai:

hétfő délután 3—5-ig,
csütörtök délután 3—5-ig.

A szövetkezetnek eddig több mint 1100 tagja van, mintegy 20,000 üzletrészszel.

A tisztelt hölgyközönséghez!

Nagy őszi és téli csoport-kiállítás

gyapju-szövet, bársony- és selyem-kelmékben.

A párizsi „LOUVRE” példáját követve

ŐSZI ÉS TÉLI IDÉNYRE

női osztályomban gyapju-szövet, bársony- és selyemkelme újdonságokból

10 napon át és pedig hétfőn, folyó hó 22-től bezárólag december hó 2-ig
renkívüli kedvezményes árakkal következő 6 csoportban téli és őszi kiállítást rendezek

I. CSOPORT.

Szövetek 19 krtól 32 krig.

Lawn-tennis flanel — — — — — 19 kr.
Szinglartó barchent — — — — — 22 kr.
Háziruhára alkalmas cheviot — — — — — 26 kr.
Fellünnön szép schottisch és pepitaszövetek — — — — — 32 kr.

II. CSOPORT.

Szövetek 42 krtól 75 krig.

Jó minőségű gráci loden — — — — — 42 kr.
Angol schottischszövet — — — — — 55 kr.
Tiszta gyapju, sima szövetek minden színben — — — — — 48 kr.
12 cm. széles tiszta gyapjuszövet — — — — — 58 kr.
Pongyola és blouse flanel — — — — — 75 kr.
Fekete szövet meg izható jó anyag — — — — — 65 kr.

III. CSOPORT.

Szövetek 85 krtól 1 forint 20 krig.

120 cm. széles valódi tiroli loden — — — — — 85 kr.
120 cm. széles női posztó minden színben — — — — — 90 kr.
120 cm. széles angol koczkás s nopecszövet — — — — — 88 kr.
120 cm. széles divatkelmé utcai ruhára — — — — — 98 kr.
120 cm. széles tiszta gyapjuszövet — — — — — 1 frt 20 kr.

IV. CSOPORT.

Szövetek 1.25—1.50 krig.

120 cm. széles tiszta gyapju cheviot minden színben — — — — — frt 1.25
120 cm. széles kammar minden színben — — — — — frt 1.25
120 cm. széles melé valódi angol szövet — — — — — frt 1.25
120 cm. széles cheviot, tiszta mohaireanyag, minden színben — — — — — frt 1.50
120 cm. széles fekete angol szövet, sima és mintázott — — — — — frt 1.45

V. CSOPORT.

Szövetek 1.75—2.25 krig.

120 cm. széles valódi francia női posztó minden színben — — — — — frt 1.75
120 cm. széles jacquard francia divatkelmé — — — — — frt 1.75
120 cm. széles valódi himalaja legszebb színekben — — — — — frt 2.—
120 cm. széles drap de dames melange — — — — — frt 2.25
120 cm. széles angol plaid schottisch — — — — — frt 2.25
120 cm. sz. fekete mohairekelme újdonság — — — — — frt 2.25

VI. CSOPORT.

Selymek és bársonyok.

Pongis japonais 60 cm. széles méterje — — — — — 68 kr.
Pongis changais 60 cm. széles méterje 78 és 98 kr.
Fekete taffa faconné tiszta selyem méterje 82 kr.
Fekete merveilleux faconné 91, 1.15, 1.50, 1.65 kr.
Duchesse rayé, legújabb blouse selyem — — — — — 1.65 kr.
Ruhabársony minden színben — — — — — 65 kr.
Angol patent bársony 60 cm. széles — — — — — 98 kr.
Pelucheok minden színben — — — — — 85, 1.20, 1.80 kr.

Ezen csoportok úgy lettek összeállítva, hogy a n. é. közönségnek alkalom adassék a legújabb szövetek és selymek bámulatos olcsó áron való beszerzésére. — Megjegyzem azonban, hogy ezen rendkívüli kedvezményes árak kizárólag csak a fentnevezett 10 napon belül érvényesek, ennél fogva nagyon ajánlatos ezen még eddig nem létezett alkalmat már a karácsonyi szükségletre felhasználni.

SZANDICZ ADOLF, divatáruháza **Nagyvárad, Bémer-tér.**

Ezen cikkek a t. közönség tájékoztatására kirakataimban ki vannak közzémlére téve.

Vidékre minták ingyen és bérmentve.

1897–1898.

Az igen tisztelt vevőközönség szives tudomására hozom, hogy vásárlási utamból visszatérve raktáram a legujabb kész **női- és gyermek-felöltőkkel** valamint **színes** és **fekete** ruhaszövetekkel dusan van felszerelve és hogy azokat

feltűnő olcsó árban árusítom.

Tisztelettel

FLEGMAN ÁRMIN

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

224—41—50

Aurora legujabb gallérformájú őszi felöltő	—	6 frttól kezdve.
Niobe közönséges őszi gallér	— — —	1 frttól „
Dora jó őszi kabát	— — —	4 frttól „
Jambó finom posztó télikabát szövet bélés	—	9 frttól „
Krull jó bolyhos télikabát szövet bélés	—	6.25 „
Corsó legelegánsabb télikabát szövet bélés	—	11 frttól „
Carla gyönyörű szőrme gallér	— — —	9.50 „
Carla hosszú szőrme gallér	— — —	18 frttól „
Brünn jó őszi szövet duplaszéles	— — —	22 krtól „
Trylbi legujabb 120 széles divatszövet	—	65 krtól „
Jászay kitűnő 120 széles női posztók	—	70 krtól „
Házi vászon női fehérneműnek való 1 vég	—	6.85 kr
Creas vászon női fehérneműnek való 1 vég	—	4.40 kr
Junó vászon mindenrealkalmas 1 vég	—	2.70 kr
Polgár vászon legjobbami létezik lepedő és lábra- valónak való $\frac{9}{8}$ széles egy vég 30 rőf	—	5.90 kr

Szőnyeg, paplan, matrác, függöny, berliner kendők, posztó kendők, női és férfi kész fehérneműk, **verseny nélküli olcsó árban.**

➡ **Mérték utáni szövetruhák már 15 frttól kezdve.** ➡